

ASTUDIAETH ACHOS TraCE: Coleg Gwent

Mae Coleg Gwent yn un o golegau addysg bellach ac uwch mwyaf a gorau Cymru ar draws pum campws sy'n cynnig amrywiaeth eang o gyrsiau academiaidd a galwedigaethol rhan-amser a llawn amser. Yn ogystal â gwerthoedd craidd Coleg Gwent, sef dangos parch at bawb, cael ei ysgogi gan atebion, rhoi'r dysgwr yn gyntaf bob amser a gweithredu â gonestrwydd, mae hefyd yn hybu siarter amrywiaeth a diwylliant TraCE.

Newidiadau a wnaed yn unol â Phecyn Cymorth TrACE

Polisïau a gweithdrefnau

O ganlyniad i weithredu Pecyn Cymorth TrACE, newidiodd Coleg Gwent ei Bolisi Disgyblu Dysgwyr (Mai 2021) i bolisi 'Ymddygiad' (Mawrth 2024).

Pwyslais y Polisi Disgyblu cynharach oedd y weithdrefn o ddisgyblu myfyrwyr, gan ddefnyddio system o godi pryderon yn y lle cyntaf, ac yna rhybudd ffurfiol cyntaf (cerdyn melyn), ail rybudd ffurfiol (cerdyn coch) ac yn olaf yn y trydydd cam, gwrandawriad disgyblu. Gosodwyd y system ddisgyblu hon yng nghyd-destun y coleg yn darparu amgylchedd dysgu diogel a threfnus i bob dysgwr gyda'r ddealltwriaeth eu bod yn fwy tebygol o ymddwyn yn dda os ydynt mewn amgylchedd lle maent yn teimlo eu bod yn cael eu parchu a'u bod yn abl.

Mewn cyferbyniad, mae Polisi Ymddygiad Mawrth 2024 yn defnyddio dulliau adferol, yn hytrach na chosb, i fynd i'r afael ag ymddygiad negyddol, gan sicrhau bod pob dysgwr yn cael ei drin yn deg, yn cael ei barchu ac yn cael ei gefnogi i ddatblygu sgiliau bywyd ar gyfer dysgu. Mae'r disgwyliadau ymddygiad wedi'u cysylltu â 3 gwerth y coleg, sef 'Byddwch yn Barchus, Byddwch yn Barod, Byddwch yn Ddiogel'. Yn y polisi hwn, mae'r canllawiau ar gyfer rheoli ymddygiad dysgwyr yn ymwneud yn gyfan gwbl â modelu ymddygiad disgwylidig gan y staff; er enghraifft, bod yn ymwybodol o'u hwyliau a'u sbardunau eu hunain, cymryd amser i gyfarch y dysgwyr a gwenu arnynt, bod yn weladwy, peidio â gweiddi, a chymryd rhan mewn deialog fyfyrion gyda dysgwyr. Anogir canmoliaeth am ymddygiad cadarnhaol, tra gellir atgoffa dysgwyr am ymddygiad negyddol yn breifat; mewn ffordd barchus a theg.

Mewn cyfweiliadau â staff Coleg Gwent, soniodd y rhan fwyaf fod y coleg wedi diwygio ei Bolisi Ymddygiad i ganolbwyntio ar gymorth, yn hytrach na chosb. Gwnaethant egluro sut mae'r dull bellach yn pwysleisio deall y rhesymau y tu ôl i ymddygiad a chynnig cymorth i atal problemau yn y dyfodol. Mae'r ethos o fod yn 'barchus, yn barod, yn ddiogel' wedi'i gyflwyno i bob dysgwr a staff ac fe'i disgrifiwyd fel un sy'n cyd-fynd â dull sy'n ystyriol o drawma ac ACE.

Hyfforddiant a chymorth i'r Gweithlu

Mae tudalennau mewnwyd staff Coleg Gwent yn cynnwys cyfoeth o wybodaeth am TrACE, gan gynnwys disgrifiad o ACEs, addysg am offer seicolegol fel 'ffenestr goddefgarwch' a Model Llaw Dan Siegel¹, cyfeirio at fideos addysgol, posteri a chanllawiau, adroddiadau a thaflenni, a dolenni i Hyb ACE Cymru a gwefannau defnyddiol eraill ar y rhyngwyd. Mae hyn yn darparu adnodd cyfoethog i staff, i gyd mewn un lle.

Yn ogystal, drwy fewnwyd y staff y gellir gofyn am hyfforddiant mewn ymarfer sy'n ystyriol o drawma. Gellir cyflwyno hyn fel hyfforddiant pwrpasol, unigol neu mewn grwpiau. Mae'r hyfforddiant a gynigir yn cwmpasu ymwybyddiaeth o ACEs a'r effaith ar ymddygiad, gan alluogi pawb i gydnabod eu rôl mewn dull 'coleg cyfan' sy'n ystyriol o drawma ac ACE; sy'n darparu technegau a strategaethau ar gyfer gweithio gyda dysgwyr a staff a allai fod wedi profi trawma, ac yn olaf, adolygiad o arferion y coleg wrth ddod yn fwy ystyriol o drawma.

Mae Coleg Gwent wedi buddsoddi mewn hyfforddi cyfran sylweddol o'u gweithlu. Mae'r tabl isod yn tynnu sylw at y ffaith, erbyn mis Mehefin 2024, fod dros 800 o aelodau staff wedi cael hyfforddiant TrACE. Mewn cyfweiliadau â staff o Goleg Gwent, nodwyd bod yr hyfforddiant TrACE wedi'i fyrhau i gyd-fynd ag amserlenni staff fel nad oedd yn effeithio ar amser addysgu. Esboniodd y cyfranogwyr hefyd fod y coleg yn parhau i hyfforddi pob aelod staff newydd a'i fod yn awyddus i ymgorffori hyfforddiant ar-lein ymhellach. Yn ystod y sesiwn Mapio Effeithiau Ehangach² (REM) ym mis Chwefror 2025, disgrifiodd y staff broses gynefino strwythuredig ar gyfer pob aelod o staff newydd sy'n cael hyfforddiant ar drawma ac ACEs. Mae gan staff fynediad hefyd at hyfforddiant gloywi ar gais.

Ciplun o'r hyfforddiant, Mehefin 2024

	Cyfnod 1	Cyfnod 2
Campws 1	148	35
Campws 2	96	70
Campws 3	30	20
Campws 4	99	86
Campws 5	139	139
CYFANSWM	512	350

1 [Model Llaw o'r Ymennydd - Dr. Dan Siegel](#)

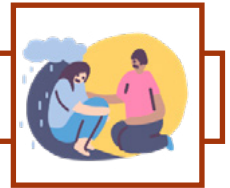
2 Sesiwn a hwyluswyd gan y tîm gwerthuso oedd hon gydag aelodau staff a oedd wedi bod yn rhan o weithredu Pecyn Cymorth TrACE. Pwrpas y sesiwn oedd deall a oedd newidiadau wedi arwain at effeithiau, a sut y gwnaethant hynny.

Yr amgylchedd ffisegol

Mae cyfweiliadau â staff Coleg Gwent yn awgrymu bod rhai campysau wedi gosod byrddau arddangos i helpu myfyrwyr i gael mynediad at gymorth yn haws. Lle bo modd, ac mewn adeiladau newydd, mae campysau wedi'u cynllunio i ddarparu ystafelloedd cymorth mawr, mannau myfyriol ac ystafell weddio. Maent wedi cynnal arolygon i ddeall yn well beth mae dysgwyr ei eisiau, ond maent yn cyfaddef bod ganddynt heriau o ran oedran yr adeiladau a dod o hyd i'r cyllid i'w newid. Soniodd sawl cyfranogwr fod yr amgylchedd ffisegol yn waith ssy'n mynd rhagddo, gyda pharodrwydd ac awydd i greu mannau mwy croesawgar.

Dylunio a darparu gwasanaethau

Mae cyfweiliadau â staff Coleg Gwent yn awgrymu bod y diwylliant wedi newid i adlewyrchu'r newid mewn safbwyntiau dysgu gyda thrawma mewn golwg. Dywedwyd bod hyn yn effeithio ar bopeth maent yn ei wneud i'r dysgwyr, a sut mae'r dysgwyr yn rhyngweithio â'r coleg. Soniodd un eu bod yn gweithio ar ymgorffori mecanweithiau cymorth ar draws yr holl gampysau (ar gyfer dysgwyr), fel cael canolfan gymorth, derbynfa a llyfrgell, i gyd yn yr un ardal, fel nad oes rhaid i ddysgwyr gerdded pellteroedd hir i gael yr hyn sydd ei angen arnynt. Yn ogystal, soniwyd yn ystod cyfweiliadau a'r sesiwn REM fod amrywiol wasanaethau sydd ar y safle a'r tu allan iddo, fel cwnselwyr, adnoddau iechyd rhywiol, a phartneriaethau â sefydliadau fel Mind, ar gael i fyfyrwyr.

Tystiolaeth o'r effaith

Data adborth ar hyfforddiant

Mae adborth a gasglwyd gan Goleg Gwent yn awgrymu boddhad uchel gyda'r hyfforddiant a ddarparwyd. Yn dilyn hyfforddiant Cam 1 TrACE, daeth 45 o ffurflenni gwerthuso i law, ac o'r rhain, rhoddodd 69% o'r staff sgôr o 100% am ddefnyddioldeb y sesiwn. Rhoddodd 29% arall o staff sgôr o 80-90% am ddefnyddioldeb y sesiwn. At ei gilydd, datganodd 69% y byddent yn bendant yn gwneud newidiadau i'w harferion proffesiynol o ganlyniad i'r hyfforddiant.

Awgrymodd y sylwadau fod y sesiwn wedi'i chyflwyno mewn ffordd ddifyr, gydag amrywiaeth ddiddorol o ddeunydd (fideos, lluniau, ystadegau, gemau cardiau); *“roedd yna lawer o fideos a delweddau ac ati i amrywio dull cyflwyno'r cwrs”* ac anogwyd cyfranogwyr i gymryd rhan. Roedd y trafodaethau grŵp yn destun canmoliaeth arbennig: *“trafod gydag eraill, gwrando ar syniadau pobl eraill.”* Yn ogystal, roedd sylwadau'n canmol ansawdd y ffordd y cafodd y cwrs ei gyflwyno: *“Gwnaethoch chi lwyddo i'w wneud e mor ddiddorol fel nad oedd e'n teimlo'n ddiflas,” “Wedi'i gyflwyno'n dda gan 3 aelod o staff”.*

“Roedd yna lawer o fideos a delweddau ac ati i amrywio'r ffordd y cafodd y cwrs ei gyflwyno.”

Data adborth myfyrwyr

Rhoddodd Coleg Gwent ddata inni hefyd am brofiad myfyrwyr. Cytunodd y mwyafrif llethol o ddysgwyr fod y coleg yn lle diogel i ddysgu ac astudio.

Mae **99%** o fyfyrwyr yn teimlo bod y coleg yn lle diogel i ddysgu ac astudio.

Roedd **93%** o fyfyrwyr yn ymwybodol o'r ymgyrch gyfathrebu Byddwch yn Barod, Byddwch yn Barchus, Byddwch yn Ddiogel.

Adborth staff yn ystod y sesiwn REM

Dywedodd staff a gymerodd ran yn y sesiwn REM eu bod wedi gweld newid diwylliannol yn y coleg, gyda staff mewn rolau an-bugeiliol yn teimlo'n fwy hyderus wrth ymdrin ag ymddygiad myfyrwyr. Gwnaethant hefyd sylwi bod staff yn fwy ymwybodol o'r rhwystrau y mae dysgwyr yn eu hwynebu, bod mwy o fyfyrwyr yn cael eu cyfeirio at y gwasanaethau priodol a bod gan y coleg amgylchedd mwy croesawgar a chynhwysol.